

Høringsvar fra foreningen **Refugees Welcome**

vedr.:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og straffeloven
(Styrket kontrol med udlændinge på tålt ophold og kriminelle udviste m.v.)

Høringsfrist 28.10.2016

Refugees Welcome takker for invitationen til at komme med vores bemærkninger til lovforslaget, og en høringsfrist som denne gang er mulig at imødekomme.

Vi vil gerne advare mod at gennemføre dette lovforslag, som ikke tjener noget praktisk formål, og som udsætter de pågældende personer for helt unødige livsforringelser, med stor risiko for at overtræde en række menneskeretskonventioner.

Om Tålt ophold og udvisningsdømte kriminelle

Der findes to grupper af personer på Tålt ophold. Den første gruppe har haft opholdstilladelse i Danmark og har afsonet deres straf for en lovovertrædelse, men er desuden blevet idømt en udvisningsdom, som imidlertid ikke kan effektueres af forskellige grunde – typisk på grund af, hvad de i så fald vil blive udsat for i deres hjemland. Disse personer har ofte et stærkt netværk i Danmark, nogle endda børn og ægtefælle.

Den anden gruppe, som er meget mindre, har søgt om asyl men er blevet afvist på grund af mistanke om, at de selv har begået menneskeretskrænkelser i hjemlandet og derfor udelukkes fra asyl. De er ikke dømt for nogen forbrydelse, men udelukkende vurderet af embedsmænd i Udlændingestyrelsen og af Flygtningenævnets medlemmer, hovedsagligt ud fra deres egne oplysninger. Her er der ikke ført bevis eller afhørt vidner, sådan som man ser det i en retssal. Der er således ikke tale om nogen dom eller straf, men om en nægtelse af at tildele personen de rettigheder og privilegier, som en flygtning har.

Disse to grupper befinder sig i en situation, som de ikke selv kan ændre – de kan ikke rejse ud af Danmark uden at udsætte sig selv for dødsstraf eller tortur, hvilket er anerkendt af de danske myndigheder. De er uønskede af samfundet, men det tjener intet formål at lægge pres på dem eller aktivt gøre deres liv ubehageligt. Samfundet kan med en vis ret begrænse deres adgang til ydelser og privilegier, men de er stadig mennesker, som skal have deres basale menneskerettigheder og behov anerkendt.

De udvisningsdømte kriminelle ligner den første gruppe på Tålt ophold, men med den forskel, at de danske myndigheder ikke mener, de vil være i fare i hjemlandet. Problemerne med udvisningen skyldes enten hjemlandets eller deres egen modvilje, eller begge dele. I de tilfælde, hvor det udelukkende skyldes den udvistes egen modvilje, kan man argumentere for at et pres måske vil have en effekt. Det er imidlertid vores erfaring gennem mange års arbejde med ikke-kriminelle afviste asylansøgere, at de eneste effekter, som opnås ved at udøve pres, er mental sygdom og at de pågældende går under jorden eller udrejser til andre europæiske lande. Efter vores mening er dette ikke et ønskeligt resultat for nogen.

Tidsbegrænset straf og fængsling

Allerede med gældende regler er personer på Tålt ophold udsat for en overtrædelse af menneskerettighederne, idet deres liv i praksis er en tidsbegrænset livstidsafsoning. Højesteret har i sagen Kakawandi i 2012 udtalt, at der var tale om en uproportional indgriben i hans ret til bevægelsesfrihed, når han havde meldepligt tre gange om ugen. Den halvårige gennemgang af de andre 69 sager, som efterfølgende blev vedtaget, har foreløbig kun ført til, at én person er blevet taget af meldepligten, på trods af den klare linje, som højesteretsdommen anlagde.

Med den nye brug af udrejsecenter Kærshovedgård og kravet om daglig meldepligt og at overnatte på centret, er der i praksis tale om en hverdag, som er langt mere belastende end at afsone en straf i et åbent fængsel. Uden ydelser og uden adgang til at tjene så meget som én krone er man forhindret i at forlade centret, som ligger meget isoleret. Der er ingen offentlig transport (hvilket man heller ikke ville kunne betale for), og det er en meget lang vej for venner og familie, hvis de skulle komme i bil for at besøge eller hente én. Dengang Kærshovedgård var et åbent fængsel, kunne de indsatte deltage i aktiviteter, kurser, tjene penge og selv lave mad – det er nu afskaffet.

Sammenlagt udgør de gældende forhold allerede en umenneskelig og nedværdigende behandling:

- isolation uden mulighed for at forlade Kærshovedgård
- totalt fravær af indtægt (hverken ydelser eller løn)
- passivitet fra morgen til aften
- udsigten til at befinde sig i denne situation på livstid.

De stramninger, som lovforslaget indeholder, kan på den baggrund ikke ses som andet end frustration fra politisk side over ikke at kunne løse problemet, som man på denne måde lader gå ud over de pågældende, som allerede ligger ned. Man ærgrer sig over, at så mange på Tålt ophold ikke overholder deres meldepligt i Sandholm – men yderligere brug af straf og tvang vil blot få dem til at forsvinde helt ud af systemet.

Refugees Welcome anbefaler:

I stedet anbefaler vi, at man går en helt anden vej og indfører en øvre tidsgrænse for, hvor længe en person kan befinde sig på Tålt ophold samt indfører elektronisk fodlænke som alternativ til meldepligt og opholdspligt. Med elektronisk fodlænke er der ikke noget argument for, at personen ikke kunne opholde sig hjemme hos familien eller i et almindeligt asylcenter og deltage i almindelige aktiviteter.

At underlægge udvisningsdømte udlændinge restriktioner for blandt andet at kunne kontrollere, hvor de befinder sig, bør primært foregå så længe hjemsendelse er en realistisk mulighed. I tilfælde hvor det ikke er realistisk at effektuere udvisningen, fordi risikoen for tortur eller forfølgelse i hjemlandet er vedvarende, bør udvisningen ophæves. Som minimum bør de restriktioner, som personer på tålt ophold er underlagt, i sådanne tilfælde ophæves for at undgå, at denne gruppe forbliver fastlåst på tålt ophold på ubestemt tid.

Eftersom pres og isolation ikke har noget effekt, men tværtimod vil få flere til at gå under jorden, må man fokusere på at have styr på, hvor personen befinder sig i tilfælde af at udsendelsen en dag kan effektueres, og så i øvrigt lade folk være i fred. Man skal huske på, at det er mennesker, som har afsonet deres straf allerede, så de er ikke mere til fare for samfundet end de danskere, som har afsonet deres straf og indgår i rehabiliteringsprogrammer for at få deres liv op at stå igen. Vi vil også gerne minde om, at der i stigende grad udvises, selv for mindre alvorlig kriminalitet.

Refugees Welcome

c/o Trampolinhuset

Thoravej 7

2400 Kbh NV

www.refugeeswelcome.dk

kontakt@refugeeswelcome.dk